

NYUGAT NÍLUSI LÁZ

A nyugat-níluszi vírusra (WNV- West Nile Virus) az 1999-es New Yorkban regisztrált fertőzések kapcsán figyelt fel a világ.

A betegségek kórokozója: a flaviviridae családba tartozó nyugat-níluszi vírus, melyet 1937-ben Uganda West Nile tartományában megbetegedett személy véréből izoláltak először.

A vírus 1996-97-ben Romániában bukkant fel súlyos járványt okozva. A járvány során közel 1 millió ember fertőződött és a regisztrált 500 meningoencephalitis halálozási aránya 10 százalék volt.

A WNV behurcolás révén (tisztázatlan körülmények között, de feltehetőleg illegális trópusi madárkereskedéssel) került az Egyesült Államokba, ahol 1999-ben megtelepedett, majd a 2000-es, illetve a 2001-es esztendők során terjedni kezdett az észak-keleti valamint a dél-keleti területeken. 2002-ben több mint 3000 humán fertőzést jelentettek 8,4 százalékos halálozással, a halál oka itt is meningoencephalitis volt.

Tette mindezt annak ellenére, hogy az éghajlati és környezeti tényezők nem igazán kedvezőek számára, hiszen származásának helyét melegebb éghajlaton – elsősorban mediterrán területeken -feltételezik.

Magyarországon 2003-ban egy dél-alföldi libafarmon pusztított, megbetegítve azok gondozóit is. 2008-ban valószínűleg a meleg nyár is közrejátszott abban, hogy vad madarakban, lovakban és emberekben jelentős WNV járványt figyeltek meg augusztus közepétől október közepéig, de szerencsére egyetlen ember sem halt bele ebbe a betegségbe. 2008. augusztustól októberig 14 igazolt eset, agyhártyagyulladás, agyvelőgyulladás. (Bakonyi 2009.)

A madarak természetes WNV betegségére a gyengeség, a hátrahajtott testhelyzet a jellemző. Egyes madárfajok, mint például a csirkék úgy is megfertőződhetnek, hogy nem mutatják a betegség tüneteit. Legnagyobb a pusztulás az amerikai varjak között.

Lovak esetében láz, izomrángások, az izmok merevsége, depresszió utalhatnak a betegségre.

*Nyugat-nílusi vírus által okozott agyvelőgyulladás tünetei lúdban
(Dr. Glávits Róbert, Országos Állategészségügyi Intézet felvétele)*

A kórokozó tartalék gazdái (rezervoárjai) elsősorban a különböző vándorló madarak, terjesztői pedig a különféle szúnyogfajok (pl. *Culex*, *Aedes*, *Anopheles spp.*).

Európában a kórokozó természeti körforgása két jellegzetességet mutat. A vidéki (erdei) formában a vízi madarak és a madárvért kedvelő (ornitofil) szúnyogfajok, a városi formában pedig az ember környezetében élő madarak (az USA-ban 70 madárfajból mutatták ki), illetve a madár- és embervért egyaránt kedvelő szúnyogfajok (*Culex pipiens*, *Culex modestus*) tartják fenn a folyamatot.

A kórokozónak a szúnyogban történő elszaporodásához (a hőmérséklettől függően) kb. 2 hét szükséges. A fertőzött területen élő szúnyogoknak kb. 1%-a hordozza és terjeszti a kórokozót.

A vírus a szúnyog csípése által jut az emberbe, lappangási ideje: 3-15 nap. (Erdős et al. 2001.)